

39 *Seán Chiarraí*

Bhí fear – in Iarthar Dhuibhneach a bhí sé is dócha – Seán Chiarraí a ghlaodh gach éinne air, agus bhíodh sé ag siúl roimis. Saghas, saghas scoláire bocht ab ea é, ach ní glaotaí air ach Seán Chiarraí. Agus bhí sé... bhíodh sé ag siúl roimis i gcónaí, oíche anseo agus eadra ansúd aige. Bhí sé ana-léannta, ach éinne a chífedh é, cheap... mheasaidís ná beadh ann ach sop ar an mbóthar. Ach bhí sé ana-léannta.

Ach bhí sé ag cur an bhóthair dó oíche agus bhí sé ag tarrac ar an nGaillimh, agus dúirt sé leis féin go dócha b'é áit ab fhearra dhó dul ná go tigh an tsagairt. Ní foláir má bheadh trócaire ar láimh éinne gur chóir gur ar láimh an tsagairt a bheadh sé, is go bhfaigheadh sé lóistín go maidean. Thug sé fé thigh an tsagairt agus loirg sé lóistín na hoíche agus fuair. Seanashagart paróiste a bhí ann, agus dúirt sé gur bhreá leis an chuileachta. Cuireadh cóir bídh ar Sheán is cóir dí, agus ansan shuigh sé fhéin agus an sagart paróiste ar dhá thaobh na tine ag caint le chéile.

Agus arsa an sagart leis:

'Cad é an ainm anois a ghlaonn sibhse ormsa i gCiarraí?'

'''Sagart'', gan dabht,' arsa Seán, '''sagart''.'

'Ó, ní hé sin a ghlaotar orm anso in aon chor,' ar seisean, ach '''Rí an Tí''.'

'Ó, an b'ea?' arsa Seán.

Lena linn sin ghaibh an chú aníos.

'Cad é an ainm a ghlaonn sibh air sin i gCiarraí?' arsa an sagart.

'''Cú'', gan dabht!' arsa Seán.

'Ó, "gob sodair", a ghlaotar air sin anseo,' ar seisean.

Thóg sé a bhróga ansan agus thaispeáin sé na bróga do Sheán.
 ‘Cad a ghlaonn sibh orthu san i gCiarraí?’ ar seisean.
 ‘A Mhuire Mháthair, “bróga”!’ arsa Seán.
 ‘Bhuel, “socair boinn”, a ghlaoidimidne anseo orthu,’ ar seisean.
 Ansan ghaibh an cat aníos.
 ‘Cad a ghlaonn sibh air sin i gCiarraí?’ ar seisean.
 ‘“Cat”,’ arsa Seán.
 ‘Ó, “suan” a ghlaoidimidne anseo air,’ ar seisean.
 Thaispeáin sé an leabaidh ansan dó a bhí thuas sa tseomra.
 ‘Cad a ghlaonn sibh air sin?’
 ‘Glaoidimidne “leaba” air sin,’ arsa Seán.
 ‘Bhuel, “suaimhneas” a ghlaotar anseo air,’ ar seisean.
 Thaispeáin sé an tine ansan dó.
 ‘Agus, cad a ghlaonn sibh air sin i gCiarraí?’ ar seisean.
 ‘“Tine”,’ arsa Seán.
 ‘Is é a ghlaotar air sin anso,’ ar seisean, ‘ná “an ghlóire mhór”.’
 Agus ansan ghaibh an cailín aimsire, ghaibh sí aníos agus canna uisce aici.
 ‘Cad a ghlaonn sibh air sin anois i gCiarraí?’ ar seisean.
 ‘“Uisce”, gan dabht,’ arsa Seán.
 ‘“Iomadúltacht”, a ghlaotar air sin anso,’ ar seisean.
 Cheap an sagart go raibh sé ag plé le pleidhce, is d’imigh an sagart a chodladh. Thosnaigh Seán ag iarraidh é fhéin a chóiriú, an fear bocht, chomh maith is a d’fhéad sé, is bhí a d’iarraidh titim dona chodladh.
 D’éirigh an cat is bhí ruainne éigin cadáis in eireaball an chait, luigh an cat cois na tine, thóg an cadás tine, chuaigh an tine in eireaball an chait, rith an cat is d’imigh sé suas fé leabaidh an tsagairt sa tseomra.
 Agus d’éirigh Seán ina sheasamh, agus bhéic sé:
 ‘A Rí an Tí, an bhfuileann tú id chodladh?’ ar seisean.
 ‘Ó, nílim,’ arsa an sagart.
 ‘Bhuel,’ ar seisean, ‘d’ith gob sodair socair bhoinn, chuaigh suan fén suaimhneas, agus an ghlóire mhór ina eireaball, agus mara bhfuil iomad den iomadúltacht agat, beidh do ríocht caillte agat.’